

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO
Departament Zarządzania
Europejskim Funduszem Społecznym

Warszawa, 15.05.2008 r.

DZF-I-9220-747-MG/08/4672

Pani
Hanna Uzar
Dyrektor Departamentu
Europejskiego Funduszu Społecznego
Urząd Marszałkowski
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 kwietnia 2008 roku, dotyczące ubiegania się o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego przez jednostki samorządu terytorialnego (znak: FS.III.II.0724-48/08-PK), pragnę przedstawić stanowisko Instytucji Zarządzającej PO KL w przedmiotowej sprawie.

1. Zgodnie z art. 5 ust. 1 *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* beneficjentem, czyli jednostką realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu, może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną. W rozpatrywanym przypadku osobą prawną, zgodnie z art. 165 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jest jednostka samorządu terytorialnego: gmina, powiat lub województwo.

Jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 169 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w celu realizacji zadań publicznych, na mocy art. 9 ust. 1 *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*, art. 6 ust. 1 *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym*, jak również art. 45 ust. 1 *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa*, mogą tworzyć jednostki organizacyjne.

Jednostki te mogą być "niesamoistne", czyli niewyodrębnione ze struktury jednostki, działające w ramach osobowości prawnej gminy, powiatu lub województwa albo "samoistne", którymi są gminne lub powiatowe jednostki organizacyjne wyposażone w osobowość prawną. *Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* do pierwszej kategorii zalicza jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych oraz samorządowe fundusze celowe nieposiadające osobowości prawnej. Jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej są więc m.in. szkoły, przedszkola, i placówki publiczne zakładane i prowadzone przez gminę (art. 79 ust. 1 *Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*), gminne ośrodki pomocy społecznej (art. 17, ust. 1 pkt 18 *Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*), niektóre gminne przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne (art. 2 pkt 4 *Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków*), powiatowe urzędy pracy (art. 9, ust 2

Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Samorządowymi jednostkami organizacyjnymi wyposażonymi w osobowość prawną są natomiast m.in. utworzone przez gminę spółki prawa handlowego, instytucje kultury (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej), publiczne zakłady opieki zdrowotnej (art. 35b ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej).

Jeżeli gmina, powiat lub województwo wykonuje swoje zadania poprzez utworzoną przez siebie jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, podmiotem występującym w obrocie prawnym jest gmina, powiat lub województwo. Jednocześnie jednostki te w obrocie prawnym funkcjonują jako jednostki samorządu terytorialnego (*statio municipi*). Jednakże posiadają one pewną samodzielność w zakresie gospodarki finansowej oraz gospodarowania mieniem przekazanym w zarząd. Należy także podkreślić, iż w wielu przypadkach właściwe ustawy nakazują wręcz stworzenie konkretnej, nazwanej jednostki, której celem jest realizacja zadań publicznych określonych zarówno ustawami kompetencyjnymi jak również ustawami regulującym konkretną sferę zadań publicznych.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizowane są projekty w obszarze rynku pracy, pomocy społecznej i edukacji, adresowane wprost do konkretnych instytucji samorządowych, będących jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, określonych przez właściwe ustawy. Dlatego też dopuszcza się możliwość występowania o dofinansowanie projektu oraz realizację tego projektu w ramach PO KL, jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej działającej zawsze w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.

Aby jednak takie działanie było skuteczne, każda czynność cywilnoprawna dokonana przez kierownika gminnej, powiatowej i wojewódzkiej jednostki organizacyjnej musi opierać się na pełnomocnictwie. Sąd Najwyższy w wyroku z 19 stycznia 1993 r. (sygn. akt III CZP 160/92, opubl. OSNC 1993/6/102), zwrócił uwagę, iż „kierownik jednostki organizacyjnej gminy może występować w jej imieniu tylko w granicach udzielonego mu pełnomocnictwa”. Kwestię pełnomocnictwa reguluje z art. 47 ust. 1 *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*, art. 48 ust. 2 *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym* oraz art. 56 *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa* jak również część ustaw dotyczących relacji konkretnych zadań m.in. art. 9 ust. 7 *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

W związku z powyższymi uwagami, jednostki organizacyjne JST nieposiadające osobowości prawnej, we wniosku o dofinansowanie projektu powinny w punkcie 2.1 *Nazwa projektodawcy* wpisać jednostkę samorządu terytorialnego (np. gmina, powiat) / (łamaną przez) nazwę jednostki budżetowej realizującej projekt (np. szkoły), natomiast w punktach od 2.2. do 2.7. powinny posługiwać się danymi jednostki.

2. Przyjmując rozwiązanie pozwalające na potraktowanie jednostki organizacyjnej JST, działającej zawsze w imieniu i na rzecz JST, jako beneficjenta, należy także uznać, że jednostka organizacyjna JST nieposiadająca osobowości prawnej może występować w roli partnera wobec innych jednostek organizacyjnych tej samej JST. Aby uniknąć zawierania umów z samym sobą, IZ PO KL proponuje, aby partnerstwa zawierane były i funkcjonowały na mocy odpowiedniej uchwały podjętej przez JST, w której określone zostałyby zasady tego partnerstwa. Oznacza to, że w sytuacji gdy jednostka organizacyjna JST chce zostać partnerem innej jednostki musi mieć zgodę wyrażoną w uchwale jej organu założycielskiego.

3. Zgodnie z *Ustawą z 7 września 1991 roku o systemie oświaty* szkoły i placówki niepubliczne mogą być zakładane przez osoby prawne i fizyczne, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Zarówno osoby prawne jak

i osoby fizyczne wedle art. 5 *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenie polityki rozwoju* mogą być beneficjentami realizującymi projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu. W związku z powyższym, podobnie jak w przypadku szkół i placówek publicznych należy przyjąć, iż szkoła lub placówka niepubliczna może ubiegać się o dofinansowanie, uzyskawszy uprzednio pełnomocnictwo swojego organu założycielskiego (gdy organem założycielskim jest osoba prawna inna niż organ prowadzący). W sytuacji gdy organem założycielskim jest osoba fizyczna prowadząca daną szkołę lub placówkę, pełnomocnictwo nie jest wymagane. Wówczas beneficjentem jest osoba fizyczna prowadząca działalność oświatową.

Z poważaniem,

Zastępca Dyrektora
Departamentu
P. Bortnowska
Dorota Bortnowska

Do wiadomości: Instytucje Pośredniczące PO KL